

**Lietuviu Laikraštis**  
Independente  
**Uckus**  
Iskiras Numeris \$300  
S. Paulo, R. da Moóca,  
1721  
Telefonas 3-2056

LIETUVIŲ  
**AIDAS**  
BRAZILIJOS  
— JORNAL — LITUANO — ECHO —

**Nepartinis Lietuviu Laikraštis**  
Semanario Litvano Independente  
José Leite de Salles  
Redactor-Chefe  
S. Paulo, Rua da  
Moóca, 1721  
Telefonas 3-2056

XI Ano - metais | Brazilija—São Paulo 1940 m. Rugsėjo — Setembro 21 d. 2523862 | Nr. 38 (548)

# Italai sako, kad Karas baigsis prieš Kalėdas

**Lietuvoje renkami miestu sovietai. — Jugoslavai reikalauja — sovietinės tvarkos. — Sovietu Sąjungos ultimatumas Rumunijai. — Karo ir kitos naujienos.**

## 10 metu Getulio Vargas valdymui.

### ARESTUOTAS PRANCUZU SOCIALISTU VADAS BLUM

Pereita savaitė Hitlerio vasa. Prancūzijos diktatorius Peten, isakė areštuoti prancūzų socialistų vadą Leoną Blumą, buvusi premjerą. Blumas kaltinamas dėl to, kad būdamas Prancūzijos vyriausybės galva prieš kelis metus įvedė darbininkams atostogas, sumažino savaitės darbo valandų skaitį. Dabar Blumas sėdi kalėjime ir laukia teismo drauge su kitais buvusiais Prancūzijos vyriausybės nariais.

### JOGUSLAVIJA NORI BUTI SOVIETINE.

Jugoslavijoje vyksta didelės žmonių manifestacijos. Žmonės reikalauja, kad vyriausybė sutaukintų maisto siuntimą Vokietijon. Be to, manifestantai ruskiai didelių simpatijų Sovietų Sąjungai ir reikalauja Jugoslavijai sovietinės tvarkos.

### ANGLAI BOMBARDAVO VOKIECIU POZICIJAS.

Anglų aviacija smarkiai bombardavo vokiečių kariuomenės pozicijas prie Lamanšo pakraščių. Mat vokiečiai čia turi su koncentravę kariuomenę veržtis į Anglijos salas.

### ISPANIJOS KANCLERIS VO KIETIJOJE.

Jau kelios dienos kaip Vokietijon išvyko Ispanijos kancleris Serrano Suncer ir tarjasi su Vokietijos vyriausybės nariais. Vokiečiai nori, kad Ispanija pultų Gibraltarą ir tuo palengvintų vokiečiams karą su angliais. Ką jie nutars, nežinia. Vokiečiai priverė italus sustiprinti akciją ir Afrikoje, kad susilpnintų anglų jėgas visuose frontuose. Dėl to italai dabar smarkiai puola ir isiveržė net Egiptan.

### VOKIECIU SPAUDOJE PROPAGANDA PRIES BOLSEVIKUS.

Vokiečių spaudoje vėl pasirodė antibolshevikų propaganda po 13 mėnesių pertraukos. Kaip žinoma, vokiečiai pasirašė sutartį su rusais, buvo paliove kaip vieni, taip ir kiti spaudoje varyti propagandą vieni prieš kitus. Dabar vokiečių spaudoje vėl prasideda bolshevikų puolimai. Tas rodo, kad šių dviejų valstybių santykiai pradeda slyti.

### RAUDONOSIOS ARMIJOS MANEVRAI.

Prasidėjo dideli raudonosios armijos manevrai, jie vyksta

keliose srityse, bet didžiausi Transkaukazijoje, kuriems vadovauja maršalas Budionys. — ROMA. Italijos deputatas irl akūnas Tonin Cluodi žuvo kare, kada jis buvo nusikridęs bombarduotį Maltą. Tai žymi fašistų aviacijos figura ir buves Balbo draugas, kuris taip pat žuves tokiose pačiose aplinkybėse.

### MEKSIKOS PREZIDENTAS.

Dabar tik paaiškėjo Meksikos prezidento galutini rinkimų rezultatai. Išrinktas prezidentas gen. Avolla Camacho.

### BUS DIDELE PARODA.

Šiais metais įvyksa didi tarptautinė paroda Rio de Janeiro mieste bus didelė su daugybe eksponatų. Šios parodos atidarymui jau rengiamasi. Nuvažiuoti į Rio bus papigint tas kelias 50%.

### 10 VALDYMO METU.

Šiais metais lapkričio 3 dieną sukanka lygiai 10 metų, kaip dabartinis respublikos prezidentas Getulio Vargas paėmė valdžią i savo rankas ir sakmingai kraštą valdo.

1930 metais Getulio Vargas paskelbė sukilimą prieš respublikonų partijos dinastiją. Sukilimui pritarė visas kraštas ir per 3 mėnesius Getulio Vargas paėmė valdžią. Siame sukilime dalyvavo ir lietuvių daugiausia prieš sukilėlius.

### RUSU ULTIMATUMAS RUMUNIJAI.

Balkanuose padėtis labai miglota ir los miglos tirštėja sis dar prieš kalėdas. Pra kaip tik virš Rumunijos. Pra yra pasirengia vokiečių ir italų

nešama, kad Sovietų Sąjunga pasistūmė Rumunijai ultimatumą reikalaujama, kad Rumunija atitrauktų savo kariuomenę iš Moldavijos. Rusai pradėjo koncentruoti armiją šaurinėje Bukovinoje. Rumunijos diktatorius Anonesku norėjo atšaukti savo atstovą iš Maskvos Gofonky, bet Sovietų Sąjungos vyriausybė pareiškė, kad jokio kito atstovo Sovietai nepriims, jei tik Gofonku bus atšauktas. Dobrudzo srityje, kurią Bulgarija paėmė iš Rumunijos, kyja neramumai, gyventojai reikalauja Sovietų Sąjungos protektorato. Bulgarija šiomis dienomis pasaukė prie ginklo 10 klasių asarginius. Žodžiu, Balkanuose dar tik pradėjimas.

### BAISUS VOKIECIU POULIMAS IR MILZINISKI NUOSTOLIAI.

Rugsėjo 15 d. jau buvo manoma, kad vokiečiai isiverž Anglijon, nes jie puolė Angliją lėktuvais dar iki šiol nematytu smarkumu. Vokiečių lėktuvai grupėmis puolė labiausia Londoną ir taip smarkiai bombardavo, kad, be abėjo, padarė daugybę nuostolių ir daug žmonių išludė. Tačiau po gan ilgo bombardavimo, vokiečiai nusilpo, nes apturėjo gan milžiniškų šimie puolime nuostolių. Anglai praneša, kad tą dieną buvo numušta net 185 vokiečių lėktuvai. Tai kaip niekada.

### KARAS BAIGSIS PRIES KALEDAS.

Iš Romos pranešama, kad į taisy yra tikri, jog karas baigsis dar prieš kalėdas. Esą, taip yra pasirengia vokiečių ir italų

jog, apskaituojant, karų galas turi ateiti greitai. Vokiečių, esą yra pasirengę dideliam ir italų tvirtinimu, paskutiniam puolimui ant Anglijos, o italai tuo tarpu pulsią Sueso kanalą. Tas puolimas ivyksias dar ateinančią savaitę. Taigi, iš pranešimų sprendžiant, Anglija turės būt užimta ateinančią savaitę. Bet gilokai planai dažniausia suhyra i skuius, kada jie pradedami vykdyti. Kaip bus su Anglija sunku pasakyti.

### SVEDIJOS PARLAMENTO RINKIMAI.

Šiais laikais yra labai didelė mas parlamentas. Svedijoje girtas ivykis. Rinkimuose dalyvavo šios partijos ir gavo atstovų: socialdemokratai — 134; dešiniųjų grupės — 42; tautonų partija — 28; Komunistai — 3 atstovus. Kitos grupės ne pravedė nei po vieno atstovo. Socialdemokratai gavo daugiau sia atstovų ir parlamente turės absoliutine dauguma,

### HITLERIS REIKALAUJA DAUG KVICIU IS PRANCUZIJOS.

Iš Londono pranešama, kad Vokietija pareikalavo 8 milijonus kintalų kvietčių iš prancūzijos, kaip daji karo reparacijų. Be to, Prancūzija turi mokėti Vokietijai labai didelius karo nuostolius.

### SMETONA SUNKIAI SERGA.

Vokietijos spauda rašo, kad sunkiai susirgo buvęs Lietuvos „tautos vadas“ Smetona.

— VICHY. Prancūzijos vyriausias tejsmas jau pradėjo teisti buvusi premjerą Daladier ir buvusi prancūzų karo armijos vada Gamejtin.

— S. PAULO. Rugsėjo 18 d. gaisras sunaikino Sarrasani cirko visas patalpas ir sandelius.

— BERLYNAS. Vokietijų žiniomis, angiai per 15 dienų neteko 2.096 lėktuvus.

— MASKVA. Tarp Rusijos ir Danijos pasirašyta prekybos sutartis. Danija dabar yra Vokietijos valdžioje.

### ANTONESKU — RUMUNIJOS DUCE.

Jaunas Rumunijos valdovas — karalius Mykolas, pasirašė istatymą, kuriuo skejbama Rumunija totojitarinė fašistinė valstybė sekanti Romos — j Romos diktatorių ir Rumunijos vadu.

### TRANSILVANIJA JAU OKU PUOTA.

Transilvanijos provincija, kuria rumunai sugrąžino vengramams, jau galutinai okupuota.

### RUSAI STIPRINASI RUMUNIJOS PASIENYJE.

Iš Rumunijos pranešama, kad rusai stiprinasi Rumunijos pasienyje ir stato tvirtoves. Be to, įrengiam aerodromai Remy, Soroka ir Baltzy srityse. Rusai, matyt, tikisi, kad su vokiečiais teks susikirsti.

### VOKIETIJOS, ITALIJOS PASITARIMAI.

Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ribentropas, po ilgos konferencijos su Ispanijos užsienio reikalų ministriu Suren, išvyko i Romą tartis su Mussojiniu. Siam trijų valstybių pasitarimui priduodama didelės reikšmės šiandieninėje Europos politikoje. Galimas daiktas, kad Ispanija bus priversta stoti karan. Už tai jai žadama ne tik Gibraltaras, bet ir Prancūzijos pietinė dalis.

### PRANCUZIJA BUS VISA OKUPUOTA.

Tvirtinama, kad dalis Prancūzijos, kuri neva skaitosi su varankiška po Petain diktatūra, greitai bus vokiečių okupuota. Vadinas, bus baigta su Prancūzija.

SIA SAVAITĖ atėjo į šią: Kl. Dilij, A. Baltušis Rimkus, V. Petrauskas, A. Bražionienė, J. Davidovskis.

**Dr. M. Fucs**

Su didele praktika didžiausioje New Yorko ligoninese, Asistentas Profesoriu Silbert ir Peterson New Yorko ligonine ir Prof. Rubens Monn Sinai ligoninese.

**Specialybe:** Operacijos, Moteruligos, Slapumo kanalu, insktu ir Slapumo puses uždegimai, Endoscopia. Venu issiplotimas, Homoroidai ir hydroceleas gydoma be operacijos ir skanimo. Trumpos ir ultra violetines bangos.

**CONSULTORIJA:**  
Rua José Paulino No. 185. Priima ligonius: nuo 4 iki 7 su puse vakare  
Telefonai 5-6885 ir 5-6307

# A Lição de Caxias.

O Brasil inteiro comemorou — ao exaltar a personalidade inconfundível do Duque de Caxias — o „Dia do Soldado“. Pejo vultu das solidades, de que se ocupou a imprensa brasileira, é possível dizer que nunca o vultu do grande soldado e patriota foi objeto de tamanho fervor publico. E o acontecimento vaŕe, sem duvida, por uma lição.

Não é segredo que o mundo vive uma fase de „civilização em mudança“. A guerra euro péia iusira a afirmação. Quando ela terminará, a fisionomia do mundo não será a mesma. Idéias novas substituirão formulas antiquadas, e os homens oharão o problema da vida com olhos diferentes. E, agora, impossível prever-se com absoluto rigor todos os rumos do mundo novo. De uma coisa, porém, já nos podemos certificar: as virtudes dele não de predominar virtudes essencialmente militares, virtudes que esruturam a fisionomia moral da caserna.

Parte desse mundo atormentado, o Brasil ajudará também a construir o mundo novo. Porisso, desde já sua preparação espiritual deve ser realitida. As gerações do brasileiros — as atuais como as futuras — devem ser educadas dentro de

ssa concepção da vida.

Em Caxias — no grande soldado do Brasil — elas encontram o homem representativo da raça. Sua vida nobre e gloriosa é um exemplo claro de valorização dos virtudes dentro de cujo espirito se reconstruirá, em futuro proximo, o mundo. Foi um homem total, como se diz dos raros eleitos a imortalidade. Seu pensamento e sua ação só tiveram um objetivo: o Brasil. Por sua patria lutou e, com ela, venceu. E tanto que sua figura impar é uma sintese das mais lucidas direções psicologicas que a alma brasileira assumiu durante os gloriosos fastos do Império.

Agora que outros valores filosoficos se impoem a consideração desse mundo dilacerado de angustias, a lição de Caxias é serena e repousante. Ouvindo-a dentro da Historia, podemos estar certo de que o Brasil realizará, por si mesmo, seu grande destino.

Viverão as patrias que possuam um homem assim, diante de cujo ensinamento as gerações se curvam, reverentes e dispostos a luta. E o Brasil viverá porque Caxias é brasileiro e as gerações atuais sabem fazer da brasilidade a mais nobre formula de viver.

\* \* \*

# Kaip dabar tvar kysis Lietuva

(Tasa).

KOKIOS LIETUVOS TEISES SOVIETU RESPUBLIKU SAJUNGOJE?

Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybes, savu noru nutarusios prisijungti prie Sovietu Sajungos. Sia darbą atliko isrinktas seimas, kuris pirma me savo pasedyje nutare pirma — i siegti Lietuvoje sovietine santvarka, o antra — prisijungti prie esantiu Europoje sovietiniu respubliku. Del šių nutarimų yra labai daug ginčų, vieni sako, kad Lietuvos liaudis pati laisvu noru tai padare, kiti gi sako, kad visa tai buvo atlikta prievarta ir kad visi rinkimai buvo rusų kontroliuojami. Kaip tenai buvo, mes šio šio dalyko nekelsime ir savo nuomonės nereiškime, nes mes, kaip ir visi kiti, nieko apie tai nežinome, nes gyvename toli ir abai sunku patiens orientotis. O jei tikėti Lietuvos spaudai, tai aišku kad Lietuvos liaudis savu noru atliko visas tas reformas. Darbas atliktas ir mūsų šio straipsnio tikslas ne apie tai kalbėti, o duoti kiek žinių kaip dabar tvarkysis Lietuva būdama šioje didelėje Sovietinių respublikų šeimoje. Mums svarbu žinoti, kokios jos teisės, ką ji turės savo, ką bendro ir t.

Kaip jau žinome, Lietuva tapo Sovietinio respublika ir prisijungdama prie Sovietu Sajungos, priėmė ir Sovietu konstitucija, kurioje nusakomos visų sovietinių respublikų teisės. Sešioliktas konstitucijos straipsnis sako: „Kiekviena Sajunginė Sovietu Respublika turi savo konstitucija imančia

domėn respublikos sąstatą ir ypatybes pilnai atitinkant su Sovietinių Respublikų Sąjungos konstitucija“. Septynioliktas straipsnis sako:

„Kiekvienai sajunginajai respublikai paliekama teisė laisvai išieiti iš sovietinių Socialistinių Respublikų Sąjungos“.

Einant Sovietu konstitucija, kaip kitos, taip ir Lietuva gali kada tik nori, išstoti iš Sovietu Sajungos. Jei Lietuva turi šia teise, tai ji nėra praradusi savo valstybės. Ji yra valstybė, tik federatyviniais ryšiais susirišta su kitomis sovietinėmis respublikomis. Del to, vienoje srityje ji gali veikti savarankiškai, kitoje srityje ji veikia bendrai su kitomis respublikomis.

KAS BŪS BENDRO IR KAS SAVARANKISKO.

Sovietu Lietuva turės savo mokyklą, spauda, knygynus, visokias kultūros ir apšvietos istaigas, savo valdžią, savo kalbą, savo vjdaus tvarką.

Sovietu Lietuva bendro su kitomis sovietu respublikomis turės daug. Pirmiausia visose sovietinėse respublikose vienoda santvarka. Lietuvos, taip pat ir kitų respublikų užsienių reikalus tvarkys bendra Sovietu Sajungos politika. Atskirų Lietuvos atstovų užsienyje nebus, kaip jų neturi visos sovietinės respublikos: nei rusai, nei baltarusiai, nei ukrainiečiai, nei kitai. Toliau, bus bendri ir vienodi pinigai, bendra armija, bendras paštas.

Mes turime ir ne sovietinės santvarkos suvienytų valstijų, kurios kiekviena atskirai viduje tvarkosi savarankiškai, bet

bendra armija, bendras paštas ir kt. yra visų suvienytų valstijų bendras reikalas. Taip yra is su Sovietinėmis respublikomis. Skirtumas toks, kad Sovietu respublikose santvarka sovietinė.

Dabar Sovietu Sajungoje yra šios respublikos: rusų, ukrainių, baltarusių, armėnų, gruzinų, azerbaidžanų, uzbekų, turkmėnų, kazokų, kirgizų, finó-karėlių, moldavų, Besarabų, lietuvių, latvių ir estų. Be to, dar yra autonominių sričių ir rajonų.

KAIP SUDAROMA SOVIETINIŲ RESPUBLIKU SAJUNGA? VALDZIA?

Aukščiausias Sovietu Sajungos organas yra vyriausiasis sovietas, mūsiskai tariant seimas, kuris dalijasi i dvejus rumus: Sajungos sovietus ir tautų sovietus. I vyriausiąjį sovietą atstovai renkami balsavimo keliu nuo 300.000 gyventojų išrenkamas vienas atstovas. I tautų sovietą atstovai renkami ne nuo gyventojų skaičiaus, bet pol ygu atstovų skaičių i kiekvienos sovietinės respublikos, būtent, po 25 atstovus. Ar respublika maža, ar didelė, ar ji turi daug gyventojų, ar mažai, vis tiek i tautų sovietą ji pasiunčia lygų skaičių savo atstovų, 25, i tautų sovietą.

Lietuva gyventojų skaitumi yra ašuntoji Sovietinė respublika. Kitos respublikos, kurių dabar yra 16, yra mažesnės už Lietuvą. Bet visos jos turi lygią teise ir lygų atstovų skaičių tautų soviete.

Sovietai skyria ir ivairius komisarius kaip pas mus vadina ministeriais, direktoriais, viršininkais. Kiekviena respublika turės savo atskirus komisarius ivairiems reikalams. Tik linėms respublikoms bus krašto apsaugos, užsienių reikalų, susisiekimo, pramonės finansų ir kt.

Kiekvienos respublikos vyriausybė rūpinasi savo respublikos vidaus reikalais, o bendra visų respublikų vyriausybė, sudaryta iš visų respublikų išrinktu ir paskirtu atstovų, rūpinasi visų respublikų reikalais.

# Tiria zemes turtus.

Vokiečių agentūra „DNB“ praneša, kad nuo pat šių metų pavasario pradžios visoje Sovietu Sajungoje prasidėjo didesnės ir mažesnės ekspedicijos krašto žemės turtams tirti. Iki šiol surasti Sovietu Sajungoje anglies klodai siekia 1.654 milijardų tonų. Tuo būdu Sovietu Sajunga po Jungtiniu Valstijų turimos anglies atžvilgiu užima antrą vietą pasaulyje. Nuo 1916 metų ištirtų anglies klodų kiekis padidėjo septynius kartus. Šiais metais, visų pirma, bus tyriama jau surastų anglies kasyklų išplėtimo galimūmai. Naftos tyrinėjimai šiais metais apima taip pat ir Gudiją, ypatingai Minsko apylinkes. Taip pat bus tyrinėjama žemė, ieškant įvairių metalų. Paskutiniai metais atlikti tyrinėjimai padėjo surasti 13 kartų daugiau, negu iki šiol buvo žinoma, 29 kartus daugiau vario ir dar daugiau kitokių retesnių metalų. Daugiausia dėmesio kreipiama i gavo ir cinko klodus Altajo srityje. Tyrinėjama ir naujai prijungta Korėja, kur tikimasi surasti naujų geležies rūdos klodų.

\* \* \*

# Ar yra kur gyvybė dar, be musu zemės?

Atsimenu, kaip kudiškystėje mane mokė, kad ten aukštai, danguje gyvena Dievas, angelai ir šventieji. Su pagarba ir baimė žiūrėjau i dangų. Tikėjau, kad ten yra gera ir mažu gyventi. Pykau ant Adomo ir Ievos už jų nesusivaldymą, dėl kurio tiek daug žmonių turi vargą vargti. Manau, kad ir dabar dar atsiras žmonių, ir net pagyvenusių, kurie panašiai tiki, nes taip moko juos kunigėdžiai iš pat mažų dienų. Ne daug kuo skyrėsi mūsų praboiiai, kurie garbino saulę, mėnesi ir perkuną dievą. Jie taip pat su pagarba ir baimė žiūrėjo i dangų.

Bet mokslininkai astronomai seniai jau ištyrė, kad virš mūsų jokios „dievo karalystės“ nėra, o tik beribė visata su milijardais judančių kūnų. Mokslo daviniai parodo, jog yra ir tokių, kurie labai panašūs yra i mūsų žeme. Savaime kyja klausimas, ar yra dar kurioj kitoj planetoj gyvybė, išskyrus Žemę? Tas klausimas seniai jau neduoda ramybės astronomams.

Nors ir skaitome laikraščiuose apie visokius bandymus susisiekti su kitomis planetomis, kaip skridimas i stratosferą, šaudymas i Marsą, nors ir labai atkakliai mokslininkų dirbama toje srityje ir daug kas padaryta, bet vis dar tikrų žinių kol kas nedavė, tik tai tiksliau supažino mus su galimūmais gyvybės egzistencijos kitose planetose.

ma yra lyg maža lastelė visame kune. Tiek ji teturi reikšmės. Galime sau isivaizduoti, kokia yra ta visata, jei saulės sistema sudaro saulę, devynios planetos, jų tarpe mūsų žemė, apie kurias sukasi mėnuliai, i daugybė planetoidų tarp Marso ir Jupiterio.

Dr. J. Baumanas rašo, kad gyvybės buvimą saulėje be jokių svarstymų turime atmesyti nes temperatūra saulės paviršiuje siekia 6.000 laipsnių, o gelmėje 30 milijonų laipsnių. Dabar pažūrėkime, kokje yra gyvybės galimūmai kitose planetose.

## GYVYBES SALYGOS

Organiskosios gyvybės (tokio tipo, kaip žemėje) pirmoji sąlyga yra oras, kurs turi atitinkamą kiekį deguonies.

Antra sąlyga yra atitinkama temperatūra, kuri svyruoja labai siaurose ribose, nes viš 80° Celsijaus šilumos ir žemiau 70° šaltio gyvybė nėra galima

aukštesnieems organizmams. Organiskajai gyvybei reikia linga augmenija, nes augalai ir tēra tas galingas motoras, kurs palaiko nuolatine deguonio atsargą atmosferoje. Jei žemėje per kokia nors kataklizmą dingtų augalai, tai taip pat greit išsektų ir deguonio atsarga.

## PLANETOS — NETINKAMA EKSKURSIJOMS VIETA.

Visos saulės sistemos planetos atsirado vienu laiku su žeme; atrodė, kad ir gyvybės sąlygos turėtų buti panašios, bet šia tenka nusivilti. Arjūmiansa saulei planeta yra Merkuras: vos 60 milijonų kilometrų nuo jos (mūsų žemė 150 milijonų kilometrų). Saulės traukiamoji jėga laiko Merkurą taip stipriai, kad jis yra atsiskūkes i saule tik savo viena puse, panašiai kaip Mėnulis i žeme. Taigi nie na Merkuru pusė yra amžinai atstatyta saulės spinduliams dotinti, tuo tarpu kai kita skėsta amžnuose tamsybėse ir šaltėje.

Visi mokslo tyrinėjimo daviniai parodo, kad ant Merkuroro nėra. Tas padidina karštį saulės pusėje ir šalti tamsioje nes oro sluoksnis tuo atveju veiktų kaip apsauga nuo karštio ir šaltio, ir tuo budu reguliuotų temperatūrą.

Vadinasi, ant Merkuroro gyvybės negali buti.

Sekanti planeta Venera savo didumu panaši i žeme. Jos paviršiaus pamatyti negalima, nes ji yra apuota tiršta atmosfera sluoksnis. Jis saugo temperatūrą nuo didelių svyravimų. Daudelis davinijų rodo, kad temperatūra Veneroj yra drėgna ir karšta, daug karštesnė negu žemėje. Galimas dalykas, kad Veneros paviršius yra panašus i žemės paviršių prieš šimtus milijonų metų.

Bet ir šia atsiranda netikėta staigmena: Veneroj nerasta deguonio. Astronomai daro įvairų, kad tenai nėra augalų ir deguonis negaminamas taip, kaip žemėje, bet jis yra susijungęs su kitais chemiskais elementais. Bet taip pat galimas dalykas, kad astronomų tyrinėjimai nėra tikslūs. Jų tyrinėjimai siekia tik viršutinę atmosferos sluoksnį, o kadangi deguonis yra sunknesnis už vandenilį, tai gali buti, kad deguonis yra tik apatiniam Venerų juosiančios atmosferos sluoksnyje, (visai taip, kaip ir ant žemės). Todėl

(B. d.)

**Lietuviska Vaistinė**  
**José Paulino**  
Rua José Paulino 483, Tel.: 5-6307

Parduodmi pigiausiomis kainomis įvairūs vaistai ir parfumerijos dalykai vietiniai ir užsieniniai. Be to, prie vaistinės isteigta Vegetarinė laboratorija ir parduodami vegetariniai vaistai „Chavantes“

**Priima ligonius uz dyka nuo 4 iki 6**

# Keletas Lietuvos Naujienu

### GEN. VIŠKAUSKAS PALEIS LIETUVOS VYRIAUSYBE TAS ATSARGON. VILNIUJE.

Buves Lietuvos kariuomen- vadasi gen. Viškauskas, jam as- meniskai praeant, paleistas ats- sargon. kariuomenės vadu pas- kirtas gen. Bažtušis-Zemaitis.

Lietuvos vyriausybės istai- gosi š Kauno perkeltos i Vil- nių, kaip Lietuvos sostine. Kam- nas paliks dabar antraeilii m- miestu. Vilniuje esa tik stoka- butu istaigoms.

### GALVANAUSKAS APSIGY- VENO KLAIPEDOJE.

Buves Lietuvos finansų mi- nisteris Galvanauskas atsista- tydino. Laikraščiai praneša, kad jisai dabar apsigyveno Klaipė- dos krašte, Vokietijoje.

### LIETUVOJE DAR LITALI.

Lietuvoje veikia dar itų va- liuų. Vyriausybė udraudė ves- ti prekyba imti bei mokėti rub- liais bei tervoncais.

### NAUJAS LAIKRASTIS KA- RIAMS.

Nuo liepos 13 d. Lietuvoje pradėjo eiti naujas kariams lai- kraštis, „Karių Tiesa“. Pirmiau- karių laikraštis buvo „Karys“. Tasai, matyt, sustabdytas ir jo vietoje pradėtas leisti nau- jas.

### NAUJI VICE-MINISTERIAI.

Respublikos prezidento aktu sveikatos ir socialės pagalbos vice-ministeriu paskirtas Dr. Girdzijauskas. Vajstybės kontrolės genera- llnis sekretorius paskirtas Jo- nas Kovajskis-Kalvinis.

### LIKVIDUOTA SAULIU SA- JUNGA.

Lietuvos respublikos presi- dento atskiru raštu, nuo liepos mėn. 13 d. likviduota Lietuvos Sjaulii Sėjunga su visais savo padalinijais. Saulii Sėjungos tur- to likvidavimo tvarką nustato, krašto apsaugos ministeris.

### ALEKSANDRAS DIACIUS VI- DAUS REIKALU VICEMINIS TERIS.

Respublikos prezidento aktu vidaus reikalų generalliniu sekretoriu — vice-ministeriu — paskirtas Aleksandras Dik- čius, kilęs iš Kulniškių kaimo, Gelvonii valstiaus, Ukmergės apskrictio.

### UZDARYTOS „LIETUVOS ZINIOS“.

Amerikos laikraščiai praneša, kad uždarytas „Lietuvos Zi- nios“, valstiečių liaudininkų lai- kraštis, kuris buvo seniausiu laikraščiu Lietuvoje.

### NAUJAS VIDAUS REIKALŲ VICE-MINISTERIS MOKSIUS EJO UKMERGĖJE IR KAUNE.

Naujas vidaus reikalų vice- ministeris moksius ejo Ukmer- gėje ir Kaune. Dar jam būnant gimnazistu Ukmergėje, patys mokytojai buvo sudare prieš jį provokacine bylą ir jam gresė didelė bausmė. Tačiau tolimesni tardymai parodė, kad tai buvo kerš o dalykas. Paskutiniu me- tu Aleksandras Dikčius buvo matininku ir daliijo kaimus i vienkiemius.

### PASTO ZENKLAI SU SME- TONOS ATVAIZDU.

Lietuvos vyriausybė isakė i šimti iš apyvartos visus pas- to ženklus su Smetonos atvaiz- du. Dar iki šiolei šie ženklai buvo vartojami ir laikškai iš Lietuvos ateidavo su Smetonos atvaizdu. Taigi, Smetona nei- kinamas visur.

### PADIDINTA DARBININ- KAMS IR TARNAUTOJAMS ATLYGINIMAS

Naujoji vyriausybė pakė- d darbininkams ir tarnautojams atlyginimą 20%. Tarnautojams atlyginimas pakeltas tik tiems, kurie buvo mažesnių katego- rijų.

### PALECKIS VYRIAUSIOJO LIETUVOS SOVIETO PIR MININKAS.

Lietuvos seimas jau nebesi- vadina seimu, o vyriausioju sovietu. Vyriausiojo sovieto pirmininku yra Justas Palec- kis. Gi ministerii kabinetas va- dinasi jau komisarių taryba. Komisarų tarybos pirmininku paskirtas buves vidaus reikalų ministeris Giedvila.

### LIETUVOS — S. RUSIJOS SUTARTIS.

Liepos 12 dieną sukako ly- giai 20 metų, kaip tarp Lietu- vos ir Sovietų Rusijos buvo pa- sirašyta sutartis, kurioje rusi- pripažista Lietuva kaip nepri- klausoma valstybe. Sia proga Lietuvos prezidentas Paleckis pasijuntė sveikinimo telegrama Sovietų Rusijos aukščiausiam sovietų tarybos pirmininkui Kalininui telegramą. Kalininas gaves Paleckio telegramą, at- sakė irgi sveikinimu.

### KIEK SMETONA ISSIVEZE PINIGU.

Birželio 15 d., kai Smetona su savo artimaisiais bėgo i už- steni, A. Merkys kreipė i Lie- tuvos banką, prašydamas eks- tra parduoti svetimos valiutos — 19 tūkst. dolerių.

Kadangi svetimos valiutos pardavimas suvaržytas, o čia reikalaujama dar tokio didelio kiekio, tai Lietuvos banko va- dyba, ši prašymą svarstė ir aps- varstius nutarė parduoti tik per 12 tūkst. dolerių.

U dolerius buvo mokama Mi- nisterii tarybos kreditų pini- gais, o kas trūko — iš Taupo- niųjų vajstybių kaso sąskaitos.

Taigi, Smetona i užsieni vis- delto išivežė apie 80 tūkst. do- lerių.

### PABEGUSIU UZSIENIN LIE- TUVOS PILIECIU TURTA LIKVIDUOJA

Iš Lietuvos yra pabėgusių nemažai žmonių, ypač buvusių Lietuvos aukštų vajdininkų, ku- rie Lietuvoje per 14 metų susi- krovė gražaus turtelio: prisis- tatė puikiasių namų, prisipir- ko dvarų ir kt. Einant Lietuvos

istatymais, visas pabėgusių už sienii piliečių turtas bus suvals- tybintas. Vyriausybė, pasi- remdama istatymais, paskyrė specialie komisiią tokiam turtui likviduoti. Tos komisijos pir- mininku paskirtas vidaus reika- lų viceministeris Aleksandras Dikčius, kuris jau pradėjo dar- bą šioje srityje. Pirmiausia, renkamos yra žinios, kokje pi- liečiai yra pabėge užsieni, po- to tyriama, koks yra jo paliktas turtas.

### DAUG NUBAUSTA SPEKU- KULIANTU.

Kauno mieste nubausta visa- cijė prekybininkų, kurie nesi- laikė nustatytos tvarkos preky- boje ir varė spekuliaciją. Nu- bausia beveik visi žydai.

Iš to matosi, kad žydams ne- duodama sauvajjauti. Istatymai liečia visus vienodai.

Be to, vidaus reikalų minis- terija yra nubaudusi keletą žy- dų už ramybės ardyną krašte po keletą mėnesii kalėjimo.

### VIETON „LIETUVOS AIDO“ — „DARBO LIETUVA“.

Kaune dienraštis „Lietuvos Aidas“ sustabdytas, jo vieton pradėtas leisti naujas laikraštis — „Darbo Lietuva“, kuris eina du kartus i dieną.

— KAUNAS. Kaune bus pas- kirtas antras vice-burmistras.

### VIRBALIO IR BIRŽŲ BURMIS TRAI, NAVICKAS IR KIBAS, ATLEIS TI NUO PAREIGŲ. I JŲ VIETAS PAS- KIRTI JURGIS MICKEVIČIUS IR SI- MAS KISINAS.

### IR VIRSAICIAI ATLEIDZIA MI.

Lietuvoje yra 261 vajscius, tiek pat yra ir viršaičių. Kad- gi daugumas viršaičių buvo sky- riami tautininkai, kurių žmo- nės labai nemėgo, tai dabar vi- si tie viršaičiai pakeičiami nau- jais, kurie turi žmonėse pasiti- kėjimą. Viso yra pakeista 195 viršaičiai. Iš burmistrų tik vie- nas, Sjaulii burmistras liako sa- vo vietoje.

# Maisto trukumas Europoje.

Ateinančią žemą Europa pe- gyvens dideli trukuma maisto. Ramiais laikais Europa gaben- davosi iš užsienių kiekvienais metais daug maisto produktų, O dabar, vykstant karui, dau- gjiau maisto suvartota, bet jė iš kitų pasaulio dalių atgabenti negalima, nes visa Europą už- blokavo. Anglija, mat nori nu- galėti vokiečius blokada, iš nie- kur dabar vokiečiai negali gau- ti maisto išskyrus tik tas šalis, kurias ji turi pavergusi. Bet ir rose šalyse maisto ne ka- žin kiek. Kaip Lenkijo ne tik vo- kietiams nieko duoti negali, bet ji pati badauja. Jeigu anglai nebūtų paskeje blokados, vo- kietiai galėtų atsivežti maisto, bet dabar iš niekur. Tai didelis vokiečiams smūgis. Ir taip ma- noma, kad šjandieną stipriaus- sias anglų ginklas prieš vokie- čius, yra blokada, kuri yra iš- plėsta visame Europos žemyne išskyrus Sovietų Sėjungą. Tiesa dėl blokados kenčia ne tik Vo- kietija, taip pat ir Italija, o taip pat ir Vokietijos aukos. Prancūzija buvo paskebusi net pro- testą angjams dėl išplėstos blo- kados, nes ir prancūzai jau- čia dideli maisto trukumą ir negali iš niekur jo atgabenti. Pacioje Europoje šiais metais derlius yra daug prastesnis, negu kitais metais. Taigi, vo- kietiams didelių vilčių gauti maisto Europoje, nėra.

Dėl to Hitleris nori kaip ga- lint greičiau baigti karą, nes- tas bajsus ginklas, maisto truku- mas, gali privesi Vokietija prie galutinio pralaimėjimo. Tai nie- kis jei šjandiena Vokietija daug yral ailmėjusi, bet jei tik karas prasites ilgesni laiką, pradės- si silpnėti, jos galybė menkėsi. Nes pati Vokietija savo armi- jos šjailyti jokių būdu negalės. Jau šjmet Vokietijai yra tru- kumas net 40 su virsum tonų bulvių. O kas bus jei dar il- gjiau teks kariauti?

TIK L. AIDA BRAZILIJOS SKAITYDAMI VISKA ZINOSITE

Stepas Zobarskas.

# Laidotuvėse

(Pabaiga.)

Atsikraustė su šeima vieną dieną i mūsų kaima. Nusipir- ko keturis hektarus žemės, tro- beles ir pradėjo ūkininkauti. Ir kaip jis ūkininkavo! Iš pir- mos dienos pajutome, kad sve- timas isimalšė i mūsų tarpą. Eini vakare — girdi, kažkas pokši. Kitą dieną, žūrėk jau jis tvorą betverias. Sunku net susisekti iš kur parsivilkio ber- žų. Nukerta, kelmą apkloja sa- manom.

„Tu gi, velne, manė mano mišką vagi“, — emė kolioiti vieną dieną kaimynas.

„Ką aš vagiu jūsų mišką? Ką jūs dabar pramanėt? Norit, kad i teisma paduociu?“

„Negrasyk teismu, o tai mes tau pačiam surošime toki tei- smą.“

„Tik pamėginkit: pamaty- sit kad karštuos pejenuos atsidū- rė!“

„Nebijom tavęs“.

Taip kalbėjo jo artimiausias kaimynas Varanius. O, kaip

jis paskui gailėjosi, broleli tu manol Grižia karta iš bažny- čios — pirtis supleskėjusi.

„Tai to judošiaus darbas! — emė šaukti jis, kaip drignės užėdes. — Kaip sakė, taip ir padarė“.

„Galgi ne jis, — suabejo- jom mes visi. — Bijok Dievo, Varnjau, — sakom jam, — kas žino, galgi tu kartais neteisini- gai ant žmogaus užsipuoli“.

„Jis! Jis! Kas gi daugiau, jeigu ne jis. Pranešiu policijai, viską išaiškins. Pamatysit, akd jis“.

„Tegu tik praneša, — sus- vokštė tada, šis ką ant lentos guli. Tegu tik nevaldo liežu- vio. Tegu tik vajkioja mane be- reikajo, tampo. Tada, tai jau tikrai padegčiau: žūt — but. Papiaciau nakti visus, o pas- kui padegčiau, kaip mane gy- vą matot“.

„Sjurpulus nukratė visus. „O suk jį devynios, tą pirti. Ne toks jau tia didelis turtas. Kad tik didesnių nelaimių nebūtų. O tai, ko gero, toks galvariezas

visko gali pridaryti“, — pri- kalbinėjom Varanių. Tas pa- siuto, ir vėl nusiramino.

Koki mėnesi lyg ir ramiau buvo pasidare. O paskui vėl- tas pats: žūrėk, tai lauke gu- bų nėbe toks skaitius, tai lyg višiuoko trūksta, tai pieva iš- ganyta. Pajieki gyvuli laukuos, žūrėk, lenciugu neberasi — palaistas gyvulus bevaikišas. Na, vyruti, kas čia daryt.

„Nupirkim iš jo žeme, — sako Varnius, — ir vėl bus ramu. O kol jis tia gyvens — žuve. Dabar jau, ir sūnai suaugo, ar- tu su jais besusrukuosi“. Ge- rai pasakya broleli mielas, taip mes ir sutarėm. Nucinam pas jį, o jis nė iš tojo. „Kam, sako, aš turju parduoti, kad man ir tia gerai“. — „Bet ki- tur geresnės žemės“. — „Jei- ko jūs ten neperkat?“ — „Mes ir čia nemaža turim, o pačiam su tieki sunku gi išsiversti“.

„Sunkoka, teisybė, bet su Die- vo padėjimu vis šjailp taip. O pagajiau, — sako jis, — jeigu gy kitur žemės geresnės, tai gerai sumokėsit“. Ir tikėkit, broleliais umokėjom tiek, kiek jis pats nevertas. Penkeriojai paklojom, kad tik šita nedakri- šlyta dūšia išsikraustyti. Kai išsikraustė — kaip ranka atim

ta: kur palikai ką, ten ir at- randi. Vėl ramybė švenčiausia užviašpatavo...

Kai baigė pasakoti, ūkininkai ir ūkininkės žūrėjo išplėte akis vieni i kitus susižvalgydami, moterys alkūnėm viena kitą pa- kumėdamos nepažisiamasis vėl prisipylė alaus, įsmakė s. i kline iki dugno ir atsigrižo i numirėli, kurio veide virpėjo žvakii atosvaistos.

— Ir gerai gi tu tja isitai- sei, Daminykai. Laimingai iš- nešei kudašii iš sijos asarų pakajinės. Na, kas bus ten, nie- kas mūsų nežino.

— Mejaigi! — staiga pašo- ko velionio seserėčia, ir jos žan- dai pradėjo drebėti — Von, lauk, tu piktą dvasia! Atsi- bastė iš kažkur... Aš ji kaip žmogų priėmiau, o jis... gir- ok lio šmotel Patsnežinai, ką šne- ki: apšmeiži, apdergi. Prie gy- vo nebūtom drises taip meluo- til

— Taigi, iš tikro... Jeigu jau ir kas būtų buve, — pra- bijo vyriausias kantorius. — Kas buvo — prabuvo, viską nusinešė pas Dievą. O mes čia, žemėj pasijike nusidėjėliai, pa- prašysim, kad Aukščiausias pa- sigalėtų velionio tenai, aukš- tybėse.

Jis vėl užsidėjo akinius ir apžvelgė visus giedotojus ir giedotojas. Pačiame kamputy- visa susitenkusi šluosėsi aša- ras velionio žmona.

— Vėjnai rautų, — numo- jes ranka, sumurmėjo nepa- žistamasias pats vienas. — Taip aš ir nešimoksiu gyvenit: iš- gorju kiek ir pilu teisybe i akis Na, atleisk man...

Jis priėjo prie velionio, atsi- klaupė, pasimeldė nulenkes galvą, paskui pasimė iš kam- po sermėgą, užsimetė ant pe- čių ir atsigrižo i velioni.

— Laimingos kelionės, Da- minykai, kas dabar žino, gal Dievo akyse tu esi geresnis už mus visus. Aš... aš tau atlei- džiu viską. Keji, siveiks, prie rojaus vartų. Iki!

Ir kilstelėjes kepure, dingo anapus durų.

— Kas jis? — susnabzdėjo jaunoji mergaitė.

— Kas žino, kas jis, — atsi- duso kantorius ir storu, per- nosis besiveržiančiu, balsu pra- dėjo traukti šventąjį giesmė. Jam priarė vyrų i moterys bet visų bajsai drebėjo lyg gie- dotojus būtų pagaves drongas šaltis.

# Londonas bus sugriautas kaip Varsuva.

Iki šiolei Londone žuvo nuo vokiečių bombardavimų apie 5000 žmonių. Vokiečiai sako, kad tai labai mažai palyginus prieš tai, ko sulauks Londonas kada prasidės tikras bombardavimas. Londonas paliks toks, kaip pajiko Lenkijos sostinė Varsuva. Sako vokiečiai: O jei anglai nori viso to išvengti, siūlo jiems taiką, be sąlyginę taiką. Nes tik tokiu būdu išsveikis s sveikas Londonas ir ne sunaikinta Anglija.

Zinios iš Berlyno sako, kad vokiečiai, nesulaukę taikos iš anglų pusės, rengiasi labai dideliems puolimams, kuris sugriauts Anglija. Jie sako, kad jau vėlu net ir gyventojus iš Londono išgabenti ir sauginti vietą. Be to, Anglijos miestuose, kurie dabar bombarduojami, jau sučiama trukumas maisto. Ateina žiema ir gyventojai, ir

nuo nuolatinių bombardavimų nebeturės kur slėptis. Dėl to, sako vokiečiai, dar galima viso šito išvengti, jei anglai besąlyginiai pasiduotų.

Pastaruoju laiku sumažėjęs vokiečių puolimas ant Anglijos, nereikia, kad jau vokiečiai pailse. Tai pasirengimas didesniems puolimams.

Vieni kitus gaudina bombardavimais, badu ir pan. Bet tas nuolatinis vokiečių puolimas tai kintis rodo, kad vokiečiams yra sunkiau, negu anglams. Jei Londonas ir bus sugriautas, tai ne reikiama, kad jau Anglija bus nukarjauta. Ji dar galės su vokiečiais ilgai testis karą savo sosti ne perkėlus kitur. Be to, Šiaurės Amerika labai remia anglus visu kuo, Kanada taip pat. Apie maisto trukumą anglai visai negalvoja.

# Susaudytas generolas Glovackis.

„Sviesa“ praneša, jog turinti žinių, kad susaudytas senas Lietuvos karys veteranas generolas Grigaliūnas Glovackis, apie 80 metų amžiaus. Ji esą sušau dė dabartinė Lietuvos valdžia. Mes nepateisiname mirties bausmės. Esame priešingi tokioms žiaurioms bausmėms. Nes, kad ir didžiausias padarytas nusikaltimas, miris bausmė visuomet yra daug didesnė. Bet, žinoma, ne visi vienodai galvoja. Pasmerkiami mirčiai ir buvo šaudomi krikščionių demokratų laikais, gausybė mirties bausmių buvo ypatinčiai Smetonos valdymo laikais. Tai, vieni kitus kaltina žiauriomis bausmėmis, tačiau kaip vieni, taip ir kiti tas bausmes vykdo.

Kas gi tas buvo generolas Grigaliūnas Glovackis, kuris,

pasak „Sviesos“, liko susaudytas?

Tai buvo seno režimo, dar carinės Rusijos karys, dilektinis tautininkas — katalikas ir dar didesnis reakcionierius.

Tiesa, jisai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Tai yra jo, žinoma, nuopelnas. Bet kad jisai ir tose kovose pasižymėjo žaurumu, tai taip pat faktas. Grigaliūnas Glovackis buvo didelis taip pat ir antisemitas. Dar Lietuvos nepriklausomybės kovos metu jisai sušaudė ir po jėdu pakio keturias žydų tautybės Lietuvos piliečius. Už tai jam buvo neva kejiama byla. Tačiau jis už toki žiaurius sikaikimus; be teismo, o savavališkai sušaudyti žmones, nesulaukė bausmės. Mar, nėra ko ir stebėtis, Lietuva valdė visi jo būtučiai. Tik prieš pat 1926-

metų perversmą demokratinė Lietuvos vyriausybė buvo isakiusi jį areštuoti ir padėti kalėjimui. Jis ir buvo areštuotas, bet prasidėjus sukilimui, Glovackis buvo pirmiausia išleistas iš kalėjimo ir jam buvo pavesta vesti sukilimą. Taigi, vyriausiuoju sukilimo vadu buvo Grigaliūnas Glovackis ir pulkininkas Plechavičius, kurie ir pirmomis po sukilimo dienomis taip pat daug žmonių nuvarė į kapus.

Jei tiesa, ką „Sviesa“ rašo, apie Glovacki, tai nieko nuostabaus. Nes: kokiu saiku saikėsi, tokiu bus ir tau atsakėta.

## PARDUODAMAS ZEMES SKLYPAS.

Labai geroje vietoje Parque das Nações Lietuvos ir kitu europiečių apgyventame rajone, ant gatvės kampo parduodamas žemės sklypas, kur tikim, pasistatius namus, bile ko ktam bizniti. Teirautis dėl sąlygu Aido redakcijoje.

Parduodama su dideje nuolaida mašina Singer didumo 31x15 su motoru ant keturių ungių visai nauja.

Tinkama siuti storiems ir ploniems rubams. RUA DAS SAUDADES, n. 16 V. BELLA Omnibus V. Zejina

## REIKALINGA DARBININKU

Reikalingi darbininkai i ka bidų fabriką, Rua da Graça 607 Uždarbis geras. Teirautis ten pat.

## PARDUODAMAS SKLYPAS

Parduodamas žemės sklypas 10x25, Villa Prudente, Rua Cananóa. Teirautis: Rua Cananóa 194.

# IVAIRENYBES

## DIDZIAUSIO SKURDO SA-LIS?

Didžiausio skurdo šalis šiuo metu ar tik nebus seniausioji anglių kolonija Naujasis Foundlandas. Bent taip to krašto padėti piešia vietos laikraščiai ir neseniai britų žemuo-siuose rumuose pateikta inter-peliacija. Naujajame Found-lande yra 290,000 gyventojų, beveik visi žvejai iš 290,000 net 50,000 gyventojų gyvena tik iš viešųjų pašalpų. Tos pašalpos gi esantios tokios men-kutės, kad iš jų gyvenantieji esą pasmerkti stačiai nyksti. Net 40,000 vietos vaiku negali lankyti pradžios moky-ly, nes neturi nei kuo apsirengti, nei kuo apsiauti.

## PAKLYDE DYKUMOJE MIRE TROSKULIU.

Užsienio spauda rašo apie ne laime, ištikusią Bagdado tei-sėjo Itamodi šeimą, bevažuojen-tį i Bagdadą. Teisėjas, ke liaudamas su šeima per dyku-mą, paklydo, ir tik po trijų dienų jų vežimas buvo netikė-tai rastas. Trys šeimos nariai jau buvo troškulių mire. Kitus du pavyko atgaivinti.

## ROZE KEICIA SPALVA.

Japonam, kurie žinomi, kaip dideji gėlių mėgėjai, pasiseke išauginti rožę, kuri keičia spal-vą. Sešėly ji ryškiai balta, o saulėj ji pasidaro raudona. Nakti, arba mažai apšviestojo patalpoj, rožė igyja vaškine spalva. Aušroj rožės lapeliai pasidaro mėlvi, paskui žviesi i rusvi, o vėliau lelijos baltumo. Kaip tik tekanti saulė nušviečia rožę, ji pasidaro purpuriniai raudona.

## JAPONAI KEICIA ISVAIZ-DA.

Darant matavimus Havaju salyne konstatuota, kad japonai kurie prieš daugeli metų ten atvyke, keičia savo tipą. Paaišėjo, kad palyginai su Japo-nijos krašto gyventojais Hava-jų japonų kojos darosi ilgesnės ir kūnas trumpesnis, platesni petiai ir ilgesnis veidas. Pa-

sitvirtina sena teorija, kad gyvenamoji erdvė, vanduo ir maistas turi tam tikrą įtaką i žmogaus ūgi ir išvaizdą.

## VIETŲ SILKELES — SLIE-KAI.

Kiniečių virėjai žino receptą, kaip išauginti spėkus tokio li-gumo ir storumo kaip ungurius. Už okius sjeikus, kurie sveria daugiau kaip 1 kilogramą, mo-kama 1200—1500 Kinijos do-lerių. Sliekai Kinijoje vartojami kaip užkandis, taip pat kaip pas mus silkė.

## VAISTU REKORDININIS AS.

Nju Jorke, turėdamas 62 me-tus, mirė vienas vyras, kuris nuolat isivaidavo kuo nors ser-gas. Norėdamas nuo to nebei-giamų ligų išsigydyti, jis pus-kujiniais metais nurijo 230-000 ivairių vaistų tablečių.

## GERIA IS KAKTUSU.

Meksikos indijonai dyku-moj troškuli malšina kaktusu-sula. Jie augalo viršūne da-li nupiauna ir iš kakruso vidu-rio išciulpia skysciną.

## ANGLAI ISRADO NAUJA PABUKLA.

Nors ligšiolinėse kovose iš naujas ginklas dar nebuvo pa-naudotas, bet karo specialistai teigia, kad prasidėjus dides-niems karo pajėgų žemėje susi-rėmimams, sausumos torpedos suvaidins dideli vaidmeni. Šis ginklas yra nedidelis tanko for-mos vežimas, kuris yra vairuo-jamas radijo pagalba ir yra pripildytas stipriausios rūšies sprogstamųjų medžiagų. Jis pa-leidžiamas prieš pozicijų link ir jo judesius kontroliuoja aukš-tai skraidęs lėktuvas, kuris nuo-lat susineša ru torpedos link-me ir greitumą nustatančia ra-dijo stotimi. Kai sausumos tor-peda prieina prie taikinio ji radijo pagalba yra sprogdina-ma. Šitokia sausumos torpeda labai sunku sulaikyti arba su-naikinti, nes ji yra aprūpinta labai stipriais šarvais.

## PRISIEKUSIS VERTĖJAS MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobreloja Tel. 2-6393. S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia vizokius do-kumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

## Dr. A. Jazara Snege (Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specia-listas, chirurgas. Eugenius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak Ladeira Porto Geral, 106, sales 4 ir 5, (Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março) Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

## LABOLATORIJA — MEDICINISKAS IŠ-TYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo slėpumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR MUKOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9—11 ir nuo 3—6. Sekmadienį nuo 10—12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiš-kai ir vokiškai.

## DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdama į sunkų laiką nutarė su-mažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip an-tai: ištraukti dantį be skaus-mo 5\$000; plomba cida-bro gurceieno 2\$000.

Kalbama lietuviškai, rusi-kai ir lenkiškai.

## VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ĮSTAIGA

„BERNARDO“ Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-grafijų srity. Specialybė pa-didinime, o taip pat ir su da-žais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta įnam us fotogra-fijų reikalais. Dar i fotogra-fijų

Arthur Schamid

Rua São Caetano 447 (senas, 103-111 S. Paulo Telefono 4-5576

## Muzikos profesor. 2 NAMAI.

José Haselbauer S. Paulo muzikos Instituto

Duoda smuiko muzikos pamokas teoretines ir praktines. Pri-rengia mokinius i muzikos mokykla ir koncertistus. Pa-mokos individualės ir bendros. Duodamos pamokos geriausiu metodu ir pasiekiami geri re-zultatai.

Rua Dr. Oscar Freire 384 -Jardim America

## PARDUODAMAS BARAS — CAFE

Labai geromis sąlygomis par-duodamas gerai irengtas ir su dideje freguezija Baras ir Café. Vieta taip pat labai gera, prie pat Santo André geležinkelio sto-ties. Biznis geras. Nupirkęs ne-sigailės. Teirautis vietoje: SAN-TO ANDRE, AV. QUEIROZ DOS SANTOS N.0 178.

## ZEMES SKLYPAS.

Parduodamas geroje vieto-je, išmokėtas žemės sklypas, didis 7 x 40 São Caetano mieste, prie pat geležinkelio stoties. Gatvė apš-vesta elektra. Sklypas randa-si, Rua Espírito Santos 576 (greta). Dėl sąlygų teirautis Rua Anhaia 572 pas Joną Na-dolskį — krautuvejė.

## ZEMES SKLYPAS VILLA MARIA

Parsiduoda labai gražioje vie-toje, prie Avenidos 1.000 mi-sklypas.

Dėl smulkesniu informaciju kreiptis kasdien Rua da Gra-ça, 607 pas, Juozą Vajaiti.

## SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

### Be operacijos

Atorū skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diėgliai ir kitos lygos pagydoma BE OPERACIJOS, įvairios Moterų ligos gydomb ir BE OPERACIJOS, tik su inžeksonai  
Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

**DR. PAULO LICIARDI**

**Medikas Operatorius Santa Casa**

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444

PASTABA: Vyksta į namus bilė kurią valandą dieną, nakti.

## DR. A. CANDIA VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aėtrus ir kroniėkas)  
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.  
Sėkmedieniais nuo 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITEPETINGA, 242  
3 auketas. TELEFONAT: 4-0218

Kalba rusiskai, lenkiskai, vokiskai.

## GALECKOSIUVYKLA



Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsienų Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sėžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko priėiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GALECKOSIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

## Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas - Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

Rua da Graça, 248 - Telefone 5-1451 - SĀO PAULO

## PHARMACIA ANHAIA

Rua Anhaia, 565 (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. Paulo

### Passerini

Farmaceutikas

**Kainos pigios Duodami inzesonai**

## Pirmoji Lietuviska Spaustuvė ir Papelaria Pan Americana

RUA DA MOOCA, 1721 - TELEF. 3-2056, SĀO PAULO.

Priima ir atlieka visokių spaudos darbus: Notas, Fakturas Duplikatus, Įvairiausių kartonus. Sėskaitas ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skoni. Be to, galima gauti visokių raėomų reikmenų: Laiėkamas popieros ir krautuvės. Lietuviai kreipkitės i savaja spaustuve ir papelarija, nes lietuviams daromos didelės nuolaidos.

Darba paimame iė namu ir ji pristatome užsakytojui.

Kainos pigios. Darbas skubus ir sėziningas

Rua da Moóca, 1721 Tel. 3-2056

## SIUVYKLA "ESTAN"



### STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams  
Rua da Conceiçāo 79-A, Fone:  
4-1940 (prie pat stoties Luz)  
atidarė naują skyrių — antra  
siuivyklā, prie stoties Luz ten  
ir gyvenamas butas

RUA DA CONCEIÇĀO, 11

## Lietuviu Jaunimui

### DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiutus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozeviėiu, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriėkų ir moteriėkų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sėkmedieniais ir vakarais. Užėikite ir išsirinksite, nes darbas atliekamas noblogiau kaip SĀo Paulo cente, bet daug pigiau

Taip pat yra gražus pasirinkimas — moderniėkiausių medžiagų

PAULO AMBROZEVICIUS

R. Ciclames, 52

V. Bella

## Daržai ir Ukiiai

Netoli stoties Carvalho de 50000 Araujo suburbio Central do Savininkas. Cia de Agri. Brasil, parduodame geriausios Imigracāo e Colonizacāo. žemes daržams ir nedidelėms Pardavimu Rastino: Rua ukiams. Zeme apaugusi miėku. Josė Bonifacio, 98 Tel. 2-7549 S. Paulo, Sėkmedieniais ir sėkmedieniais iėlisa savaite galima teirautis vietoje krautuvėri keliai ir arti esanėios stoties duoda galymibės užvesti paukėėiu uki, verstis daržinkystė, kito tokiu kulturu au iėkina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10 ginimu ir irengti poilsio namus 12,14; 14,30.

Sklypai nuo 10.000 metru Iregistruota nr. 45 iė 10 išimokėjimui pradant nuo -12-88 treėioje apytinkje.

**Kas naujo kolonijoje**

SUSIRUPINĖ, PRISLEGTI, SUKURĖ SEIMOS ŽYDINI. BAIMEJE

Nors vykstantis Europoje karas yra už kelių tūkstančių mylių nuo mūsų, tačiau didelė jo įtaka jaučiama ir pas mus, čia Brazilijoje. Daugelis skundžiasi, kad labai sumažėjo darbai duodama dirbti nevisas dienas savaitėje. Kiekvienas susirūpinęs, nežino ką atneš rytoj. Jeigu karas dar ilgiau prasitęs padėtis dar darysis bjogesnė. Darbininkas žmogus be darbo būti negali, reikia maistinis, šeimą užlaikyti.

Esant tokiai padėčiai, visų ūpas prisilėgęs, visi gyvena kažkokioje baimėje, nusiminyme.

Čia dar vėl naujas rūpestis atsirado dėl tų dokumentų atsiųžtų iš Lietuvos, njeikas nežino kaip juos sutvarkyti, kur juos siųsti. Žmonės susirūpinę vaikšio, vienas kito klausinėja, teiraujasi. Beveik dauguma mūsų nenorėtų likti be pilietybės, norėtų susitvarkyti savo dokumentus, nes daugelis tikisi grįžti Lietuvon, kur paliko savo siusius. Tuo tarpu šiuo reikalu čia njeikas negali padėti. Daugelis kreipiasi į redakcijas, bet ir redakcijos ką gali padėti, ką patarti? Njeiko. Gaji žmogus pritari ar nepritari dabartinėi Lietuvos santvarkai, bet gi išsijadėti savo krašto likti, kaip kokiam be vertės išmestam daiktui be teisės grįžti į tą kraštą, kur gimiai, augai ir gyvenimą pažinai, nei vienas nenori. O, tas ir kankina dabar lietuvius, kečia rūpestio ir baimės. Ir reikia pasakyti, kad mūsų visų tas rūpestis pateisinamas.

Julionas B.

**NUO RED.:** Dėl savų dokumentų sutvarkymo į redakciją kreipiasi daug lietuvių prašydamis patarimų ir nurodymų kur dokumentus siųsti. Aide buvo rašyta, kad į artimiausią atstovybę yra Washingtono. Tikro atstovybės adreso redakcija neturi. Jei šiuo reikalu bus daugiau žinių, redakcija praneš. Nuogasi auti per daug nėra ko.

**KAS TAS BUVO JUOZAS KUČINSKAS, KURIS ŽUVO PO TRAUKINIŲ?**

Pereitos savaitės Aide buvo rašyta, kad tarp Alto da Serra ir Ribeirão Pires po traukinio žuvo Juozas Kučinskas, 25 metų amžiaus. Dabar galime pranešti apie žuvusį daugiau žinių.

Darbo departamente, São Paulo, identifikacijos skyriuje patikrinus žuvusio pirmą nuos paudas rasta, kad Juozas Kučinskas 1931 metais, įmdamas darbo knygute, suteikė departamentui tokių žinių: Kijes iš Lietuvos, sūnus Antano Kučinsko ir Marijonos Kučinskienės-Budrytės, gimes 1916 metais. Kaip ivyko mirsis, žinių nėra.

Rugsėjo 14 d. sukurė šeimos žydini Petras Ruikauskas su Ona Adomavičiute, abu iš Villa Bellos Linskime jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

**DARBAS MALLARIJOSE**

Mallarijose darbininkai galėdavo geriausia uždirbti, nes ten darbo niekuomet nestigdavo. Dabar gi darbas sustojęs ir darbininkai neturi ką veikti. Darbininkai iš darbo neatleisti, bet dirbti neduoda. Jei atleisti tai darbininkai gajėtų ieškoti kitur darbo. Bet dabar reikia būti be darbo ir laukti.

Darbininkas.

**VYKDAMOS DIDELĖS STATYBOS.**

São Paulo mieste ir interiore vykdomos didelės statybos, atrodo, kad statyboms nieko nekenkia vykstantis karas. Prie statybų dirba daug lietuvių, kurie, sako, uždarnis yra geriausias tik prie statybų.

Korsp.

**„LIETUVIS“ SURADO BRAZILIJOJE KOMUNIZMA.**

„Lietuvio“ laikraščio galvočiai atrado, kad Brazilijoje irgi komunizmas, nes čia, kaip ir Lietuvoje, veikia civilinė metrikacija ir bažnytinės vedybos nepripažinamos.

Visgi giūš pasaulyje neįrta.

Korsp.

**KANKLIU DIRBEJAS**

Villa Anastazijos gyventojas lietuvis Dobilas gamina kankles. Kanklės yra lietuvių tautinis instrumentas ir vargu tas instrumentas bei kanklių muzika gali turėti koki didesnį pasisekimą šioje šalyje.

Korsp.

**BAIGE KIRPIMO AKADEMIJA.**

Veronjka Juskaite baigė kirpimo modistės akademija ir isigyjo diplomą.

Korsp.

**MOKOSI DAINAVIMO.**

Dvi lietuvaitės, Ona Nizevičiutė ir Birutė Burbaitė mokosi dainavimo. Pastaroji yra dar visai jaunutė, tik 13 metų amžiaus, bet dainos mene jau gerokai prasijavėjusi.

Korsp.

**PAMISO JUOZAS GIRCYS.**

Rio de Janeiro lietuvių kolonija nėra skaitlinga, lietuviai nors išsisklaide gyvena šiame mieste, bet kiekvienas žino kas kaip gyvena. Taigi ir visokie kolonijoje dalykai greitai sužinomi visų.

**AR ŽINOTE?**

Tautiečiai ar žinote, kad šių metų Rugsėjo mėnesio 21 diena Luzo — Brasileiro saloje suskambės galingasis lietuviškos dainos akordas?

**Mat L.M.M.R. „Rytas“ rengia labai idomu KONCERTA**

Programoje bus padainuota labai gražių ir naujų lietuviškų dainelių su pašvais nimais solo, duetai ir pirmu syk šiame koncerte rytiečiai mūsų kolonijoje pavartos mūsų prabodžių vartotus muzikos instrumentus SKUDUCIUS.

Tad visi šeštadienį į sale Luzo — Brasileiro — Rua da Graça 608. Pradžia 8 val. vakaro. Po to šokiai iki 4 val. ryto. Griežiant ratelio „Rytas“ orkestrui.

PASTABA: Sulig patvarkymo Jūs dos menores, neturintiems 18 metų jėjimas draudžiamas.

Valdyba.

Paskutiniu laiku čia išėjo iš proto Juozas Gircys, stajų dirbtuvės darbininkas, Lietuvos atšargos karininkas. Jo draugai jau seniai pastebėjo nenormalumus, bet nekreipė dėmesio, juo labiau, kad Gircys atėdavo darban ir normaliai dirbdavo. Skųsdavosi tik, kad ji policija norinti areštuoti ir jį sekanti.

**DAR VIENAS ISPEJIMAS.**

Vieną dieną, pabaigus darbą, jis pasiliko dirbtuvėje. Seimninkui užklausus, kodėl neina namo, atsakė bijas, nes namuose jo laukianti policija. Pa siteiravus namuose, pasirodė, kad tai nenormalumo polymis, kuris labiau pradeda reikštis. Rįjietis.

**DAR KARTOJAME.**

Aide buvome minėje apie skleidžiamus lietuvių tarpe gaudus, jok kažkas žada lietuvius vežti iš Brazilijos į Lietuvą. Pastaruoju laiku vėl tokių gaudų sklinda ir net redakciją ateina lietuvių teirautis kur galima užrašyti i Lietuvą parvažuoti. Jie tvirtina tikrai žina, kad lietuviai bus vežami.

Mes kartojame: jei kas „tikrai“ žino, tai nereikalinga kreiptis i redakcija ir tušiom kalbom gajšinti redakcijos žmonių, o eiti ten, kas tas žinias suteikė ir prašyti, tegul veža. Nes redakcija nieko nežino ir nežinos apie jokių pergabentus lietuvių i Lietuvą.

Jau rašėme, kad lietuvių iš Brazilijos njeikas nesirengė ir nesirengia vežti už dyką. Pasi baigus karui, kas norės ir turės keijonei pinigų, tas gal būt ir gajės važiuoti.

Aišku, tokius gaudus leidžia neįšmanėliai kurie neskaity lai kraščių, o tik bobišku pletkų klauso. Jei kas galvoit apie pergabentimą lietuvių, tai ir tokių griežtų istatymų nebūtó išleista ir taip trumpai veikiančių, kaip, pavyzdžiui, apie jau žinomą visiems registraciją už sienyje gyvenančių lietuvių. O antra, jei ir būtų toks klausimas svarstomas, tai irgi neivykdomas, nes Sovietų Sąjunga neturi jokių santykių su šia šajimi Sovietų Sąjungos laivai negali i Braziliją atvažiuoti.

Taigi, iš viso ko matome, kad visai bereikalingas ty lietuvių sapnavimas apie toki grįžimą.

Red.

**LIETUVOS KONSULATAS VEIKS IKI KARO PABAIGOS**

Amerikos spauda rašo, kad Lietuvos konsulatas São Paulo veiks iki karo pabaigos, nes Brazilijos vyriausybė nepripažįstanti Lietuvos prijungimo prie Rusijos ir laikanti konsulatą teisėtu Lietuvos atstovu šioje šalyje. Karui pasibaigus

kaip dalykai susitvarkys, nežinia.

**MOKYKLOS BLOGOJE PADĖTYJE.**

„Sviesa“ rašo, kad lietuviškos mokyklos São Paulyje labai blogoje padėtyje, tačiau apie tai njeiko Lietuvių Sąjunga Brazilijoje nesako ir tą padėti, tarytum slepia nuo kolonijos. Ką Sąjunga galvoja apie mokyklas, niekas nežino, o vis dėlto mokyklų padėtis turint geros valios, ir susitarus su visa kolonija, galima būtų palengvinti. Bet Sąjunga matyt, ir žinoti nenori apie koloiją ir mokyklas skaito savo nuosivu kromėju — ką nori, tą ir gali daryti su jomis.

**SEKMADIENIAIS REDACIJA UZDARYTA.**

Aido redakcija kuri laiką sekmadieniais bus eždaryta.

**SAUKIAMI IDENTIFIKUOTIS**

Atepančių savajte saukiami svetimšajiai identifiukuotis, kurie turi numerius:

**RUGSEJIS**

23 d. nuo 63.751 iki 63.850,  
24 d. nuo 63.851 iki 63.950,  
25 d. nuo 63.951 iki 64.050,  
26 d. nuo 64.051 iki 64.150,  
27 d. nuo 64.151 iki 64.250,  
28 d. nuo 64.251 iki 64.350.

**TEISINGIAUSIA informu-**

ja apie pasaulio ivykijų eigą ir paduoda žinias iš Lietuvos apie ivykjus „Lietuvių Aidas Brazilijoje“.

**SKAITYKITE IR PLATINKITE**

L. AIDA BRAZILIJOJ.

**PAIESKO BROLIO**

Adonas Lauškas pašiko broli Jona Čičanauską. Kas apie jį žinote bei paties brolio prašau atsiliepti šiuo adresu: A. Lauškas. Fazenda Campeste, União L. M.

**NUO RED.:** Vienas Jonas Čičanauskas gyvena Campinas mieste, Rua Luzitania, 1149.

**MASINA SINGER.**

Parduodama siūvama mašina „Singer“ 31-15, vartota bet gerame stovyje. Kaina pigi. Teirautis, Av. Zelina, 46. V. Zelina.

**KALENDORIAI 1941 METUI**

Pan-Americana spautuvė R. da Mooca, 1721, turi labai gražių sieninių kalendorių 1941 metams. Kiekvienas lietuvių biznierių iš anksto turi užsisakyti sau kalendorių, nes užsakymai jau priimami.

Be to, papelarijoje galima gauti geriausios popieros maisto produktams vieloti.

**PARSIDUODA BATU DIRBTUVE**

Labai geromis sąlygomis parduodama batų taisymo dirbtuvė Teirautis: RUA ALVO EGYDIO Nr. 676. San'Anna.

**PAPELARIA PAN AMERICANA**

Siulo visoms lietuvių krautuviems savo išdirbinio sąsiuvinis mokykloms labai geromis sąlygomis. Taip pat galima pirkti fabriko kaina pašėlių, rašalo ir kitų rašomų reikmenų. Galima pirkti ir ant duplicatų — ilgesniam laikui išsimokėti.

**LENGVOJO AUTOMOBILIO STOTI**

Lietuvis Kazimieras Aškinis taisy lengvojo automobilio stoti Villa Zelinoje, Largo São José, prie pat lietuvių bažnydos. Automobilis gražus, patarnauja visokiuose reikaluose, kaip vestuvėms, krikštynomis, ekskursijoms ir kt. Tuo tarpu veikia tik vienas automobilis bet trumpu laiku bus nuolatos dvi. Automobilio žapos nr. 4-22-41. Gyvenama

vieta — QUINTA DA PAINEIRA, RUA AMPARO N.O 463.